

Memòria d'activitats 2021

Institut de Ciències Polítiques i Socials
Adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona

L'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS) té per objectiu desenvolupar i impulsar activitats de recerca i docència en l'àmbit de les ciències polítiques i socials.

L'ICPS forma part del sector públic de la Diputació de Barcelona i està adscrit acadèmicament a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Publicació: Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS)
Mallorca 244, pral. 08008 Barcelona
ISSN: 2696-9106
DL: B 20019-2021

ÍNDEX

1) PRESENTACIÓ	5
2) OBJECTIUS.....	7
3) ÒRGANS DE GOVERN.....	8
4) EQUIP HUMÀ.....	10
5) ACTIVITATS.....	11
RECERCA	11
Línies de treball	13
Workshops.....	29
Ajuts de recerca	33
DOCÈNCIA.....	35
Cursos	37
Seminaris.....	41
Màsters (UAB)	45
Diplomatures de Postgrau (UAB)	49
DIFUSIÓ	53
Conferències i sessions.....	55
Jornades d'anàlisi de resultats electorals	63
6) WEB I XARXES SOCIALS	67
7) RELACIONS INSTITUCIONALS	71
8) INFORMACIÓ ECONÒMICA.....	73

I. PRESENTACIÓ

Benvolgudes i benvolguts,

Us presentem la memòria d'activitats corresponents a l'any 2021 de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS), consorci creat el 1988 entre la Diputació de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona. Des d'aleshores ha estat un punt de trobada d'investigadors i estudiosos de les ciències socials, i s'ha guanyat un nom en el concert dels centres generadors de pensament, recerca i transferència de coneixement.

Aquest any 2021 ha estat un any de retorn cap a la normalitat, però marcat encara per la pandèmia i seguim en la modalitat de teletreball i de reunions telemàtiques. Però la pandèmia no ha aturat les diverses àrees de treball que han desenvolupat un nombre important d'activitats, des de la gestió del Sondeig d'opinió política de Catalunya, un dels nostres productes més emblemàtics, fins a cursos i seminaris sobre gènere i política, el màster en màrqueting polític o la posada en marxa del labororatori sobre populisme i municipalisme. Totes les activitats han estat amaraes d'una triple preocupació per tal de generar publicacions, docència i recerca, com podeu consultar a la present memòria.

Situats al bell mig del món universitari català, sempre en transformació, volem ser útils a les dues institucions que ens donen sentit, l'àmbit local i la universitat, per la qual cosa ens considerem una atalaia privilegiada per tal d'aportar elements singulars, de sinèrgia i de cooperació, connectats a la vida política i social, també sempre canviant.

La nostra vocació és donar a conèixer a la societat els avenços de les ciències polítiques i socials, i d'aquesta manera portar a terme una tasca de responsabilitat social corporativa. És aquesta la nostra darrera raó d'ésser: servir al país mitjançant el coneixement, tot contribuint així al progrés col·lectiu.

Gabriel Colomé
Professor de Ciència Política (UAB)
Director acadèmic i de recerca de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials

II. OBJECTIUS

L'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS) fomenta la recerca en Ciència Política i, en general, en les Ciències Socials a Catalunya. Les activitats de l'ICPS s'inclouen en tres apartats: **recerca, docència i publicacions**.

Els objectius a aconseguir i els serveis a prestar per l'Institut són els següents:

- a) La recerca sobre qüestions d'interès social i polític, ja sigui per iniciativa del propi Institut, ja siguin per encàrrec de les diferents administracions públiques, especialment de les locals, o d'altres organismes públics i privats.
- b) L'anàlisi dels fenòmens polítics i socials contemporanis, amb atenció particular a la societat catalana, al sector local i a les seves connexions amb la societat espanyola i internacional.
- c) La formació especialitzada de postgraduats en les disciplines que s'ocupen dels fenòmens socials i polítics.
- d) La formació contínua en les esmentades disciplines adreçada als dirigents i quadres de les administracions públiques, molt especialment de les locals, i de les organitzacions socials, polítiques i culturals.
- e) El foment de les relacions i del treball en xarxa entre especialistes de diverses àrees científiques relacionades amb els fenòmens socials i polítics, així com de la seva relació amb centres i especialistes de la resta de l'Estat i de l'estranger.
- f) Qualsevol altre relacionat amb la seva finalitat principal, i que tendeixi a completar-la o perfeccionar-la.

III. ÒRGANS DE GOVERN

CONSELL DE GOVERN

Presidència del Consorci:

- Sr. Javier Lafuente Sancho, Rector de la Universitat Autònoma de Barcelona

Vicepresidència del Consorci:

- Sra. Núria Marín Martínez, Presidenta de la Diputació de Barcelona

Vocals:

- En representació de la Diputació de Barcelona:
  - Sr. Daniel Fernández González
  - Sra. Pilar Díaz Romero
  - Sr. F. Xavier Forcadell Esteller
  - Sr. Eduard López Domènech
- En representació de la Universitat Autònoma de Barcelona:
  - Sr. Joan Botella Corral
  - Sr. Guillem Rico Camps

Direcció Acadèmica i de Recerca

- Sr. Gabriel Colomé Garcia
-

COMISSIÓ EXECUTIVA

Presidència del Consorci:

- Sr. Javier Lafuente Sancho, Rector de la Universitat Autònoma de Barcelona

Vicepresidència del Consorci:

- Sra. Núria Marín Martínez, Presidenta de la Diputació de Barcelona

Vocals:

- En representació de la Diputació de Barcelona:
  - Sra. Pilar Díaz Romero
- En representació de la Universitat Autònoma de Barcelona:
  - Sr. Joan Botella Corral

Direcció Acadèmica i de Recerca

- Sr. Gabriel Colomé Garcia (UAB)

Gerència

- Sr. Jordi Plana Arrasa
-

IV. EQUIP HUMÀ

- **Gabriel Colomé García**
Director Acadèmic i de Recerca
- **Jordi Plana Arrasa**
Gerent, des del 8/11/2021
- **Jordi Pericàs Torguet**
Gerent (amb caràcter provisional), des del 29/9/2021 fins el 7/11/2021
- **Montserrat Tosquella i Angrill**
Gerent, fins el 28/9/2021

- **Lucía Medina Lindo**
Investigadora
- **Maria Freixanet Mateo**
Investigadora
- **Oriol Bartomeus Bayés**
Tècnic superior en recerca, adjunt a la direcció, des del 10/12/2021

- **Montserrat Porroche i Olagüe**
Responsable de comptabilitat
- **Marc Vidal i Quintero**
Responsable del web i de les difusions institucionals
- **Susana Alcaide Murciano**
Responsable del Màster i Postgraus

V. ACTIVITATS

R

RECERCA

LÍNIES DE TREBALL

COMPORTAMENT POLÍTIC I ELECTORAL

Coordinadora: Lucía MEDINA

La línia de treball sobre Comportament Polític i Electoral té com a objectiu principal l'anàlisi de les actituds i els comportaments polítics de la ciutadania en el marc d'un sistema polític multinivell com és l'espanyol, on les dinàmiques polítiques a nivell estatal conviuen i interaccionen, entre d'altres, amb les dinàmiques pròpies de les arenes electorals autonòmiques, en un procés permanent d'influència mútua. En aquest procés, la tendència a la continuïtat en les actituds polítiques bàsiques de la ciutadania experimenta una tensió continuada cap al canvi, fruit de l'evolució variable dels esdeveniments econòmics i socials, però especialment del desplegament del propi procés polític, dins el qual les relacions entre electorats i partits exerceixen un paper destacat.

Les activitats principals del grup han consistit en:

Sondeig d'Opinió Catalunya 2021

Aquest Sondeig es realitza des de 1989, de forma ininterrompuda. L'ICPS el du a terme a fi de conèixer les actituds i els comportaments polítics de la ciutadania catalana, així com la seva opinió sobre qüestions polítiques diverses.

Aquest any el Sondeig compta amb la particularitat de tenir per primer cop com a població objecte d'estudi, les persones de 18 anys i més, amb nacionalitat espanyola i empadronades al lloc on es realitza l'entrevista, fet que permet una anàlisi estadística més eficient de les actituds i els comportaments polítics de les persones amb dret a vot.

Els [resultats del Sondeig](#) es posen a disposició del públic a través de la pàgina web de l'Institut, juntament amb la publicació del [dossier de premsa](#) corresponent. Els resultats inclouen les distribucions referents a cada resposta, i també el seu creuament amb algunes variables d'interès, com són el sexe, l'edat o el record de vot en les eleccions al Parlament de Catalunya de 2021.

La divulgació del Sondeig inclou la seva difusió entre el públic en general interessat, i el públic especialitzat i/o acadèmic. Fruit d'aquesta difusió durant 2021 i fins el tancament d'aquesta memòria s'han produït:

- **1.334 visualitzacions** al web de l'Institut dels resultats dels Sondeigs, de les quals **658 són del Sondeig de 2021**

- **1.124 visualitzacions** al web de l'Institut dels diversos dossiers de premsa del Sondeig , de les quals **753 són del dossier de premsa del Sondeig de 2021**

D'altra banda, diferents mitjans de comunicació s'han fet ressò del Sondeig de 2021 a través d'articles i notícies, com ara els següents:

Dijous 2 de desembre

- Dos de cada tres catalanes apuestan por el referéndum y la amnistía en la mesa de dialogo
https://www.lavanguardia.com/politica/20211202/7905452/dos-tres-catalanes-apuestan-referendum-amnistia-mesa-dialogo.html?utm_term=botones_sociales_app&utm_source=social-otros&utm_medium=social
- El independentismo se hunde: los catalanes quieren acuerdo y más competencias
https://cronicaglobal.elespanol.com/politica/independentismo-hunde-catalanes-quieren-acuerdo-financiacion-competencias_571809_102.html
- ERC ganaría las elecciones catalanas, seguida del PSC, mientras JxCat se estanca
https://cronicaglobal.elespanol.com/politica/erc-ganaria-elecciones-catalanas-seguida-psc-mientras-jxcat-se-estanca_571845_102.html
- El independentismo cae al 39,4% de apoyo y la desafección política se consolida, según el ICPS
<https://www.expansion.com/catalunya/2021/12/02/61a8c5d7468aeb0c4f8b4641.html>
- ERC s'imposaria amb claredat en unes eleccions al Parlament, segons el sondeig de l'ICPS
https://www.publico.es/public/politica-erc-s-imposaria-amb-claredat-unes-elecciones-parlament-segons-sondeig-l-icps.html?fbclid=IwAR1SMzTzclUX2fHvqFa_SY-UHUFYM2OA4GpR4WGgr7UfYz8OuaJoARF_jU
- Un 52,9% de catalans prefereixen que Catalunya "continui formant part d'Espanya", davant d'un 39,4% que vol que sigui un Estat independent
<https://www.catalunyapress.cat/texto-diario/mostrar/3329219/mes-60-dels-catalans-els-preocupa-independencia-acabi-amb-crisi-convivencia>

- Un sondeo de la UAB indica que el 52% de los catalanes quiere continuar en España

<https://elpais.com/espana/catalunya/2021-12-02/un-sondeo-de-la-uab-indica-que-el-52-de-los-catalanes-quiere-continuar-en-espana.html>

- Torna el vot dual a Catalunya? Una enquesta de la UAB situa ERC com la preferida en unes eleccions catalanes i el PSC en unes d'espanyoles

https://www.ara.cat/politica/torna-vot-dual-catalunya_1_4201355.html

- El 43,1% dels catalans creu que el procés d'independència acabarà amb un acord amb Espanya per a dotar Catalunya de més autogovern

<https://amp.dbalears.cat/ara/horitzons/2021/12/02/359551/dels-catalans-creu-proces-independencia-acabara-amb-acord-amb-espanya-per-dotar-catalunya-mes-autogovern.html#aoh=16385258142032&referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com&tf=De%20%251%24s>

- Una enquesta consolida ERC en primera plaça al Parlament mentre que el PSOE guanyaria clarament les generals a Catalunya

<https://www.xcatalunya.cat/enquesta-consolida-erc-parlament/>

Divendres 3 de desembre

- El apoyo a la independencia de Cataluña se desploma: solo la respalda un 39%

https://www.elconfidencial.com/espana/cataluna/2021-12-03/apoyo-independencia-cataluna-desploma_3335459/

- El 66,5% dels catalans vol un referèndum d'independència

https://www.elnacional.cat/ca/politica/catalans-volen-referendum-independencia_677681_102.html

- Junts ya acusa a Aragonès de vetarles en la mesa de diàlego y lo ve "incoherente"

<https://www.lavanguardia.com/politica/20211203/7906595/junts-acusa-aragones-vetarles-mesa-dialogo-ve-incoherente.html>

- Un sondeig de l'ICPS xifra el suport a la independència en un 39%

<https://www.eltriangle.eu/2021/12/03/un-sondeig-de-licps-xifra-el-suport-a-la-independencia-en-un-39/>

Dimarts 7 de desembre

- La hora del desencanto
<https://www.elperiodico.com/es/opinion/20211207/desencanto-cataluna-encuesta-icps-articulo-joan-tapia-12954011>
- El lirio y el delirio
https://ctxt.es/es/20211201/Politica/38110/#.YbCHmNsMq_l.whatsapp

Dimecres 8 de desembre

- Muerto el 'procés', llega el mientras tanto
<https://www.elperiodico.com/es/opinion/20211208/muerto-proces-llega-mientras-tanto-articulo-andreu-claret-12951832>

Dilluns 20 de desembre

- El conflicto catalán tiene solución
https://www.lavanguardia.com/politica/20211220/7937624/conflicto-catalan-solucion.html?utm_term=botones_sociales_app&utm_source=social-otros&utm_medium=social

Col·lecció d'Informes del Sondeig d'Opinió Catalunya

Enguany i a partir de la voluntat de reforçar l'explotació dels resultats del Sondeig en el marc d'una reestructuració de les publicacions de l'ICPS, comença a publicar-se la **Col·lecció d'Informes del Sondeig d'Opinió Catalunya**, que a diferència del dossier de premsa i dels resultats publicats del Sondeig, analitza en profunditat alguns dels seus aspectes més destacats.

Més concretament, la col·lecció s'inicia amb l'informe "[Quan el Procés es trobà amb la pandèmia](#)" (Lucia Medina Lindo i Maria Freixanet Mateo, Col·lecció Informes del Sondeig d'Opinió Catalunya de l'ICPS, núm. 1. Institut de Ciències Polítiques i Socials. Barcelona, 2021 (ISSN 2696-7944).

L'informe, referit al Sondeig de 2020, analitza com ha influït la pandèmia de la Covid-19 sobre el *procés*. Amb l'arribada de la pandèmia decauen la importància atribuïda al tema de la independència i la mobilització política al seu voltant, una pèrdua de centralitat i protagonisme del procés que afecta més els independentistes que no pas els no independentistes. D'altra banda, l'informe també aborda la valoració que fa la ciutadania de la gestió de la pandèmia, tant per part del Govern Central com del Govern de la Generalitat, i

els factors polítics i sociodemogràfics que explicarien les diferències en aquestes avaluacions, tot comprovant l'efecte del partidisme i del context de polarització política existent sobre aquesta qüestió.

Fins al tancament d'aquesta memòria s'han produït un total de **590 visualitzacions** de l'informe.

A fi d'ampliar la difusió de l'informe, aquest es troba disponible també en castellà i en anglès:

- **“Cuando el Procés se encontró con la pandèmia”**

147 visualitzacions

- **"When The Procés Met The Pandemic"**

6 visualitzacions

Les bases de dades del Sondeig d'Opinió Catalunya

Des de 2008 les bases de dades del Sondeig es poden descarregar del web de l'Institut per a un tractament estadístic lliure i gratuït.

Durant 2021 i fins el tancament d'aquesta memòria s'han produït un total de **331 descàrregues**, la majoria procedents d'institucions acadèmiques, que detallem a continuació:

- Universitat Autònoma de Barcelona	- Universidad Complutense de Madrid
- Universitat de Barcelona	- Universidad del País Vasco
- Universitat Pompeu Fabra	- Universidad de Santiago de Compostela
- Universitat de Girona	- Universidad Nacional de Educación a Distancia
- Universitat Rovira i Virgili	- Universidad de Salamanca
- Blanquerna - Universitat Ramon Llull	- Universitat de València
- Universitat Oberta de Catalunya	- Universidad de Málaga
- Universitat Internacional de Catalunya	- Universidad Europea de Madrid
- Institución Milá y Fontanals de investigación en Humanidades (IMF), centre propi del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) a Catalunya	- Universidad Internacional de La Rioja (UNIR)
- Universidad Carlos III de Madrid	- Centro de Investigaciones Sociológicas
	- European University Institute
	- Sciences PO

- École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS)
- University of Glasgow
- ISCTE-University Institute of Lisbon
- Universität Leipzig
- Universidad de Silesia (Katowice, Polònia)
- Università di Corsica
- Faculté des Sciences Juridiques, Économiques et Sociales (Tànger, Marroc)
- Princeton University (Nueva Jersey, USA)
- Brandeis University (Massachusetts, USA)
- Universidad de San Andrés (Argentina)
- Universidad de Panamá

La base de dades integrada del Sondeig d'Opinió Catalunya

A fi de facilitar l'explotació estadística del Sondeig, l'ICPS ofereix al públic interessat la base de dades integrada del Sondeig d'Opinió Catalunya amb els sondeigs de 1991 a 2019 (les dades dels sondeigs de 1989 i 1990 no es troben informatitzades), a més de la documentació amb informació útil per fer aquesta explotació.

Durant el 2022 es procedirà a l'actualització de la base de dades amb la incorporació de les dades dels sondeigs de 2020 i 2021.

La base de dades integrada es troba disponible en català i en anglès.

Recerca sobre l'evolució del comportament electoral en els municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

En 2021 i amb el suport dels estudiants en pràctiques de l'ICPS s'ha començat la primera fase d'un estudi sobre l'evolució del comportament electoral als municipis de l'AMB.

Aquest estudi se centra en l'anàlisi de resultats de les eleccions al Congrés dels Diputats i al Parlament de Catalunya des de 1977 fins l'actualitat, a fi de conèixer també l'evolució del vot en ambdues arenes electorals.

Ja des de l'inici de la democràcia els municipis de l'AMB han mostrat un comportament electoral distintiu, diferent al d'altres zones de Catalunya. Les seves característiques sociodemogràfiques i econòmiques han afavorit el desenvolupament més intens de certes dinàmiques de vot, com ara l'abstenció diferencial i el vot dual a la dècada dels anys 90; i més recentment la rivalitat

electoral entre, per un costat, el PSC i les noves forces sorgides a la seva esquerra vinculades a l'antiga ICV, i per l'altre, entre els socialistes catalans i Ciutadans. Aquesta rivalitat conviu a més amb la implantació més precària de les forces independentistes, o la irrupció més recent de VOX.

L'estudi endegat té precisament com a objectiu esbrinar els factors que incideixen en aquestes pautes de vot a nivell de secció censal i des d'una perspectiva transversal i longitudinal.

Durant la primera fase de l'estudi, encara en procés d'execució, s'està recopilant tota la informació necessària per crear la base de dades que permeti l'anàlisi estadística de les tendències de vot en els municipis de l'AMB i els elements que contribueixen a la seva explicació.

Col·laboracions externes

Participació de Lucía Medina en el projecte *Ideologías e instituciones participativas, ¿qué relaciones?* (PID2019-106731GB-I00) finançat pel Ministeri de Ciència i Innovació.

Investigador principal: Joan Font Fàbregas ([IESA-CSIC](#)).

Participació de Lucía Medina en el grup assessor de l'enquesta 2021 de [l'Institut Català Internacional per la Pau](#) (ICIP). L'enquesta ha estat realitzada en col·laboració amb [ESADE EcPol](#) i coordinada per Amuitz Garmendia i Sandra León (Universidad Carlos III).

GÈNERE I POLÍTICA

Coordinadora: Maria FREIXANET MATEO

La línia de treball Gènere i Política treballa sobre la realitat política i sobre la quotidianitat de la ciutadania catalana des d'una perspectiva de gènere, parant especial atenció a les polítiques públiques d'àmbit local i els seus impactes. Investiga, forma i divulga sobre la qualitat de vida de les persones, i en concret de les dones, als pobles i ciutats de Catalunya.

Així, des de l'encreuament de les temàtiques "gènere" i "àmbit local", la línia de treball té consolidades les següents activitats i productes: el Curs de Lectures de Teoria Política Feminista, els Seminaris Ciutats i Persones, els Materials CiP, el Diccionari "Dones i Món Local" i el Banc de Dades "Dones i Homes protagonistes a les institucions democràtiques catalanes".

Les activitats principals del grup han consistit en:

Curs "Lectures de Teoria Política Feminista"

Aquest curs facilita a totes les persones interessades una formació especialitzada en teoria feminista a través del treball directe sobre les seves principals obres.

A cada sessió es realitza l'anàlisi d'una obra seleccionada per fer una aproximació a les idees i els debats més importants que conformen la història de la teoria política feminista.

Durant l'any 2021 s'ha realitzat la 14a edició del Curs de Lectures i s'ha començat també la 15a edició. Per tant, ens referirem a dos Cursos de Lectures:

La 14a edició ha estat un Curs monogràfic al voltant del tema "Mirades al voltant de les cures: treball, domesticitat, reproducció i revolució". A través d'un seguit de lectures feministes clàssiques, ens hem apropiat a aquest concepte i l'hem treballat de forma interdisciplinària.

Hem fet una mirada des de la sociologia, amb Sara Moreno, des de l'economia, amb Marina Sánchez, des de la història, amb Mary Nash, des de l'antropologia, amb Dolors Comas, des de la política pública, amb Marga León, i des de l'ecologia, amb Amaranta Herrero.

Per altra banda, la 15a edició del Curs té com a eix conductor la pregunta "Què és el Gènere?", on estudiem com ha mutat aquesta categoria central del pensament polític feminista a partir de la lectura de textos clàssics i referents.

Hem fet un repàs històric del concepte, amb Maria José Guerra Palmero, hem treballat a Simone de Beauvoir, amb Cristina Sanchez, hem vist a Kate Millet, de la mà de Rosa Cobo, i tenim per endavant encara set sessions de lectures i ponències corresponents a aquesta quinzena edició.

Tota la formació d'aquest any 2021 s'ha realitzat en format virtual per motiu de la pandèmia.

Seminari Ciutats i Persones

L'Institut de Ciències Polítiques i Socials, a través de la línia de treball Ciutats i Persones, cada any organitza una recerca anual sobre un tema vinculat al gènere i adreçat a persones d'àmbit acadèmic i de gestió política, especialment de nivell local: els Seminaris Ciutats i Persones.

Cada any s'escull un tema de recerca vinculat a les polítiques públiques locals i a la perspectiva de gènere que es considera que requereix d'aprofundiment acadèmic, així com una tasca de transferència per al actors locals. L'objectiu dels Seminaris CiP és ordenar els principals debats sobre una temàtica concreta vinculada al gènere i apuntar alternatives de futur en termes de polítiques públiques locals.

Fins al moment, hem treballat temes de sostenibilitat, d'espai públic i seguretat, migracions i joventut, polítiques del temps, participació ciutadana, polítiques socials, pressupostos, polítiques específiques encarades als homes, polítiques de la memòria, polítiques per abordar l'exclusió social, polítiques contra la violència sexual, polítiques de cures i polítiques específiques encarades a col·lectius específics, com ara el col·lectiu de les persones amb diversitat funcional (sempre des d'una perspectiva de gènere i local).

Aquest ha estat el vintè Seminari Ciutats i Persones, un seminari important i que ha tingut un plantejament diferent, general, de mirar enrere per mirar endavant. Buscàvem aconseguir i hem pogut generar un moment participat i reflexiu d'anàlisi retrospectiu que ens pot ajudar a encarar els reptes municipals de futur en clau feminista.

El Seminari d'enguany l'hem dedicat a revisar quins instruments han vingut utilitzant els nostres municipis durant els darrers vint anys per tal de desenvolupar política pública que transformi i desmunti desigualtats de gènere. Hem aprofundit sobre aquestes eines, provant de repensar-les buscant, com sempre, fer-les més efectives. Saber on som, quines eines estem fent servir,

per millorar allò millorable i ajudar els municipis a tirar endavant polítiques públiques feministes.

Pel que fa a la cronologia de treball, el procés del Seminari va començar a primers d'any, escollint la temàtica a tractar i buscant les expertes; s'ha construït a partir de trobades de treball i intercanvi d'esborranys; i culmina al mes d'octubre de 2021 amb una presentació pública i participada, i amb la posada a disposició pública dels capítols elaborats.

Tot el treball d'aquest any 2021 s'ha realitzat en format virtual per motiu de la pandèmia. I és un projecte que ha comptat amb el suport tant de la Diputació de Barcelona com de l'Ajuntament de Barcelona.

A continuació es detallen les diferents fases de realització d'aquest Seminari:

Primer seminari-workshop tancat per a contrastar les propostes bàsiques de cada ponència: 19/03/2021. L'objectiu era posar en comú els continguts bàsics de les ponències, contrastant que no hi hagués solapaments o buits rellevants. També va servir per apuntar alguns elements comuns de cara a la redacció de les conclusions. Les persones participants van ser totes les expertes implicades en el projecte.

Segon seminari-workshop tancat de presentació dels esborranys: 18/06/2021. L'objectiu de la sessió va ser fer una presentació creuada de les ponències i discutir-ne els resultats. També es van acabar de perfilar els elements rellevants a incloure en les conclusions de la publicació. Les participants van ser les mateixes que a la sessió anterior.

Jornada oberta de presentació de resultats. Seminari Ciutats i Persones: 21/10/2021. Aquest és el Seminari Obert al públic especialitzat i general. Sessió de presentació de resultats. Podeu veure el desenvolupament de la Jornada a <https://www.youtube.com/watch?v=n7tdQvuWUkg>

Jornada de retorn. 19/11/2021. Obert al públic especialitzat i general. Sessió participativa de retorn i debat posterior a haver rebut tant el Seminari com les lectures derivades.

Els materials derivats d'aquest procés de recerca es publiquen tant com a llibre virtual dins la web de l'ICPS i alhora passaràn a publicar-se com a llibre propi de la Diputació de Barcelona durant l'any 2022.

Podeu consulta la publicació en
https://www.icps.cat/archivos/CiPdigital/cipoctubre2021-llibre_sencer.pdf

Índex del llibre

Vintè Seminari Ciutats i Persones 2021: Mirar enrere per mirar endavant.
Eines municipals per a una política pública feminista.

Capítol 1. Com hem vingut organitzant les polítiques d'igualtat. L'estructura. L'impuls. La coordinació. La transversalitat.

A càrrec de: Mònica Gelambí. Politòloga i jurista, doctora per la Universitat Rovira i Virgili, investigadora en polítiques de gènere especialitzada en política municipal i gènere.

Capítol 2. De la calle a las instituciones. El diálogo con el movimiento feminista y la articulación de espacios de participación para las mujeres.

A càrrec de: Natàlia Paleo i Alba Alonso. Ambues doctores en Ciència Política i professores a la Universitat de Santiago de Compostela, investigadores sobre processos d'elaboració de polítiques públiques des de la perspectiva de gènere.

Capítol 3. Presupuestos públicos feministas: un reto para todas las administraciones, incluidas las locales

A càrrec de: Yolanda Jubeto i Monica Gil. La primera és doctora en Economia i especialista en economia feminista i pressupostos amb perspectiva de gènere, i la segona és doctora en Estudis de gènere i està especialitzada en els pressupostos amb perspectiva de gènere.

Capítol 4. Creació i transferència de coneixement: els indicadors i la formació.

A càrrec de: Maria de la Fuente. Doctora en Ciència Política per la UAB, especialista en teoria i polítiques de gènere i investigadora en avaluació de les polítiques públiques de gènere.

Capítol 5. Sobre la comunicació. Avançant cap a una comunicació municipal feminista.

A càrrec de: Isabel Muntané, periodista y profesora de Ciències de la Comunicació de la UAB. Codirectora del Màster i Postgrau de Gènere i Comunicació a la UAB.

Capítol 6. Balanç i reptes de les polítiques locals d'igualtat de gènere.

A càrrec de: Eva Alfama. Doctora en Ciència Política per la Universitat Autònoma de Barcelona, investigadora sobre la transversalitat de gènere a les institucions públiques.

Apunts finals. A per un nou impuls.

A càrrec de: Marta Suero i Maria Freixanet. La primera és sociòloga i tècnica a l'Oficina de polítiques d'igualtat de la Diputació de Barcelona i la

segona és politòloga i coordinadora de la línia de Gènere i Política de l'ICPS.

Altres Workshops

Gènere, feminisme i vivència trans

14 d'abril

Sessió de treball, amb la participació de dues persones expertes en la temàtica, de debat sobre la qüestió de les vivències trans des de dues perspectives feministes divergents.

Converses sobre el dret (efectiu?) a l'avortament

7, 8 i 9 de juny

Tres sessions de divulgació, amb la participació de persones expertes en la temàtica, de radiografia sobre com està efectivament el dret a l'avortament avui a Catalunya. Amb mica de mirada històrica, amb escolta a relats situats en diversos punts del territori, i posant la situació de Catalunya dins el seu context espanyol i europeu.

Tot el treball d'aquest any 2021 s'ha realitzat en format virtual per motiu de la pandèmia.

COMUNICACIÓ POLÍTICA

Coordinador: Dr. Gabriel Colomé García (UAB)

La línia de treball sobre Comunicació Política parteix de la base que la política es professionalitza deixant enrere vells mètodes per passar a ser un subjecte actiu i participatiu en el qual la comunicació, l'estratègia, l'anàlisi i el màrqueting tenen molt a dir. En aquest sentit, el Màster en Marketing Polític treballa en la formació dels nous professionals que la política demanda amb l'objectiu d'aconseguir que estiguin preparats per cobrir les necessitats que exigeix la pràctica de la política, a nivell personal i professional. La línia de treball de la Comunicació i el Màrqueting Polític, en la qual es basa el Màster, analitza les variables i ofereix les diferents solucions que consoliden una nova cultura professional, consolidant la figura de l'assessor/a polític com una eina imprescindible per entendre i portar a terme una nova manera de fer política.

<i>octubre 21 – octubre 22</i>	Màster <u>Marketing Polític</u> edició Barcelona (19 ^a edició)
<i>gener 21 – octubre 21</i>	Màster <u>Marketing Polític</u> edició Barcelona (18 ^a edició)
<i>octubre 21 – abril 22</i>	Postgrau <u>Anàlisi i Comunicació Política</u> (14 ^a edició)
<i>gener 21 – juny 21</i>	Postgrau <u>Anàlisi i Comunicació Política</u> (13 ^a edició)
<i>abril 21 – octubre 21</i>	Postgrau <u>Comunicació Política i Institucional</u> (14 ^a edició)
<i>25 de gener</i>	Sessió <u>El futur de la presidència Biden</u>
<i>5 de febrer</i>	Sessió <u>Eleccions a la Comunitat de Madrid 2021. Anàlisi dels resultats</u>
<i>18 de febrer</i>	Sessió <u>Eleccions al Parlament de Catalunya 2021. Debat postelectoral</u>
<i>5 de maig</i>	Sessió <u>Eleccions a la Comunitat de Madrid 2021. Anàlisi dels resultats</u>

20 de setembre Sessió
[Eleccions al Bundestag 2021. Què passarà després de l'era Merkel?](#)

29 de setembre Sessió
[L'era post-Merkel: repercussions per a Alemanya i la Unió Europea](#)

Publicacions

Colomé, Gabriel. "[L'ètica de la responsabilitat](#)", *Política & Prosa* núm. 29. Barcelona, febrer 2021.

Referències als mitjans de comunicació

["Hablan los consultores políticos: 'Un ejercicio de malabarismo y medias verdades'"](#) (El Independiente, 5/10/2021)

["Puig se reune con personas expertas en sociología, politología y economía para analizar la agenda valenciana"](#) (Europa press, 15/6/2021)

["La 'España vaciada' desplaza al independentismo como pesadilla de PP y PSOE"](#) (Crónica Global, 31/10/2021)

["Gabriel Colomé: 'Només un 9,1% dels que estan a favor de la independència, creuen que és possible'"](#) (Catalunya Plural, 13/7/2021)

PARTICIPACIÓ EN PROJECTES, CONGRESSOS I SEMINARIS

Maria Freixanet, investigadora de l'ICPS, coimpartí la sessió "**Història de les idees feministes a Europa i als EE.UU.**" el dimarts 16 de febrer, dins del Curs "**Formació en polítiques locals de gènere**", celebrat telemàticament i organitzat per l'Àrea de Cohesió Social, Ciutadania i Benestar de la Diputació de Barcelona.

Gabriel Colomé, director de l'ICPS, impartí la conferència "**Sil-lenci, es vota. O no!**", que organitzada per l'Ateneo de Granada, tingué lloc telemàticament el 24 de març de 2021.

Maria Freixanet, investigadora de l'ICPS, participà en el Workshop de construcció del **Programa Genderedlandscape**, que organitzat per Balcelona Activa, tingué lloc telemàticament el 12 de maig de 2021.

Lucía Medina, investigadora de l'ICPS, participa en el projecte **Ideologías e instituciones participativas, ¿qué relaciones?** finançat pel Ministeri de Ciència i Innovació (PID2019-106731GB-I00).
Investigador principal: Joan Font Fàbregas (**IESA-CSIC**).

Maria Freixanet, investigadora de l'ICPS, participà en el XV Congrés Espanyol de Ciència Política i de l'Administració "**Lliçons i reptes polítics de la pandèmia**", organitzat per l'AECPA i celebrat telemàticament els dies 7, 8 i 9 de juliol de 2021, formant part de l'equip coordinador del GT 7.5 "**Àmbits locals i igualtat de gènere**", i sent també comentarista de la ponència presentada en aquest GT "**Parlaments sensibles al gènere: Les Juntes Generals d'Euskadi**".

Maria Freixanet, investigadora de l'ICPS, participà en les Jonades 35 anys del CIAD "**Del passat al futur de les polítiques locals de gènere**", organitzades pel Programa Municipal de la Dona i l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, i celebrades el 12 de novembre al Centre Cultural Tecla Sala (Hospitalet de Llobregat), participant a la "**Taula rodona: 35 anys de polítiques de gènere: d'on venim i cap a on anem**" presentant la ponència "**Una mirada a les polítiques locals de gènere**".

Lucía Medina, investigadora de l'ICPS, participa en el grup assessor de l'enquesta 2021 de **l'Institut Català Internacional per la Pau** (ICIP). L'enquesta ha estat realitzada en col·laboració amb **ESADE EcPol** i coordinada per Amuitz Garmendia i Sandra León (Universidad Carlos III).

Maria Freixanet, investigadora de l'ICPS, impartí el dia 3 de desembre de 2021, una sessió sobre “**Feminisme: l’agenda política**” en el Màster “**La perspectiva de gènere en les polítiques públiques i projectes**”, del Col·legi de Professionals de la Ciència Política i de la Sociologia de Catalunya.

Maria Freixanet, investigadora de l'ICPS, publica el capítol “**Género, relaciones, cuidados y cambios en la cotidianidad**” en “**Vidas en transición. (Re)construir la ciudadanía social**”, en Gomà, Ricard i Gemma Ubasart (coord.). Madrid: Tecnos, 2021.

WORKSHOPS

Gènere, feminisme i vivència trans

14 d'abril

(activitat tancada)

Sessió de treball, amb la participació de dues persones expertes en la temàtica, de debat sobre la qüestió de les vivències trans des de dues perspectives feministes divergents.

L'acte es realitzà telemàticament amb un màxim de 30 persones connectades.

L'assistència al workshop quedà reservada a les persones convidades per l'organització, vinculades al Curs de Lectures de Teoria Política Feminista, per a un treball específic sobre la qüestió.

Converses sobre el dret (efectiu?) a l'avortament

7, 8 i 9 de Juny

(activitat oberta: 3 sessions)

Coordinació: Maria FREIXANET

Presentació:

Avortar a Catalunya – i a la resta d'Espanya – és legal des de 1985. Tenim el dret a l'avortament, però l'accés a aquest és de vegades difícil o precari, i per tant ens preguntem sobre si aquest és avui un dret efectiu i respectat a casa nostra.

Existeixen relats de dones que al tractar d'implementar aquest dret s'hi troben traves, poca informació o condicions precàries per a la seva execució. I són conegudes les desigualtats territorials i la problemàtica amb l'objecció de consciència, que la llista de comarques que no estab cobrint l'avortament és llarga i l'Associació de Drets Sexuals i Reproductius documenta centenars de dones en un sol any desplaçant-se'n fora per poder avortar.

Ens proposam aconseguir una radiografia sobre com està efectivament aquest dret avui a Catalunya, donar una mica de mirada històrica a la consecució d'aquest dret, també escoltar relats situats des de diversos punts del territori, i finalment posar la situació de Catalunya dins del seu context espanyol i europeu.

Amb aquest conversatori pretenem contribuir a donar rellevància social a la qüestió, i prendre-li la temperatura que les catalanes tenim però; **en quines condicions el tenim?**

7 de juny

El dret a l'avortament a Catalunya

Montse Cervera, *campanya pel dret a l'avortament lliure i gratuït de Ca La Dona.*

Sílvia Aldavert, *polítologa, coordinadora de l'Associació de Drets Sexuals i Reproductius.*

Podeu visualitzar l'acte [clicant aquí](#)

8 de juny

Què passa quan decidim avortar? Relats des del territori

Clàudia Palà, *d'Acció Lila, des de Manresa.*

Maria Alloza, *de l'Associació LIKA, des de Lleida.*

Marga Alegret Sánchez, *Fundació CIDOB, llevadora i infermera, des del Pirineu.*

Aina Ripol, *relat de cas, des de Barcelona.*

Podeu visualitzar l'acte [clicant aquí](#)

9 de juny

Situant Catalunya en context espanyol i europeu

Almudena Rodríguez, *responsable d'incidència política internacional de l'Associació de Drets Sexuals i Reproductius.*

Silvia De Zordo, *investigadora principal del projecte de recerca europeu: "Dones que viatgen en busca de serveis d'avortament a Europa".*

Podeu visualitzar l'acte [clicant aquí](#)

Les sessions del seminari es celebraren telemàticament, amb un màxim de **61 persones** connectades a la primera sessió; un màxim de **59 persones connectades** a la segona; i un màxim de **49 persones connectades** en la tercera, de les quals una part significativa procedents d'ajuntaments i d'altres ens locals o entitats que desenvolupen la seva tasca dins del món local.

AJUTS DE RECERCA

BECA DE COL-LABORACIÓ EN LA RECERCA EN ANÀLISI POLÍTIC I ELECTORAL

L'any 2021 s'ha convocat una beca de col·laboració en la recerca en anàlisi polític i electoral 2021-2022, regulada per les bases corresponents, que va ésser atorgada a Pau TORRES MENÉNDEZ.

BECA DE COL-LABORACIÓ EN LA RECERCA EN ESTUDI DE GÈNERE

L'any 2021 s'ha convocat una beca de col·laboració en la recerca en estudi de gènere 2021-2022, regulada per les bases corresponents, que va ésser atorgada a Sandra SEGARRA GONZÁLEZ.

PROGRAMA DE PRÀCTIQUES PROFESSIONALS EN COL-LABORACIÓ AMB LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

En el marc del conveni signat amb la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, han realitzat pràctiques professionals a l'ICPS els estudiants:

Curs 2020-2021

Núria NAVARRO FRANQUESA
Jana POUS SOLÉ

Curs 2021-2022

Silvia CASTILLO SALVADOR
Anna RODELLAS GRÀCIA
Gemma SOLER PUJOL
Míriam VICIANA GUTIÉRREZ

**ACORD AMB LA UNIVERSITAT INTERNACIONAL DE VALÈNCIA PER A LA
REALITZACIÓ DE PRÀCTIQUES ACADÈMIQUES EXTERNES**

Curs 2020-2021

Mariona COSTA VELASCO

D

DOCÈNCIA

CURSOS

Curs de lectures de Teoria Política Feminista

A través de la lectura i l'anàlisi de les obres d'una selecció d'autores es realitza una aproximació a les idees i els debats més importants que conformen la història de la Teoria Política Feminista.

Aquest curs està adreçat a les persones que volen aprofundir en el coneixement de la teoria política feminista, especialment aquelles que estiguin realitzant la seva especialització acadèmica o professional en aquest àmbit.

14a edició

gener - juny de 2021

97 alumnes inscrits/es

(una part important vinculats/des directament amb entitats d'àmbit local)

Coordinació: Maria FREIXANET

9 hores lectives

En aquesta edició, el curs de Lectures consistí en una aproximació monogràfica al pensament feminista que ha reflexionat al voltant del **treball de cures**. A partir de la lectura i l'anàlisi d'una selecció d'articles.

Es treballà la temàtica de les cures, buscant oferir un ventall de perspectives. Així, cada mes, una experta o investigadora en la qüestió parlà del tema des d'una disciplina acadèmica diferent i complementària. Es viatjà per múltiples mirades cap a les cures.

20 de Gener

Una mirada des de la sociologia

Professora: **Sara Moreno Colom**

A partir del text de **Carol Thomas**: *Deconstruyendo los conceptos de cuidados*

17 de Febrer

Una mirada des de l'economia

Professora: **Marina Sánchez Cid**

A partir del text de **Cristina Carrasco Bengoa**: *La economía feminista: una apuesta por otra economía*

17 de Març

Una mirada des de la història

Professora: **Mary Nash**

A partir del text de **Betty Friedan**: *La mística de la Feminidad*

21 d'Abril

Una mirada des de l'antropologia

Professora: **Dolors Comas D'Argemir**

A partir del text de **María Offenhenden**: *La antropología en los debates actuales sobre el cuidado*

19 de Maig

Una mirada des de la política pública

Professora: **Marga León Borja**

A partir del text de **Marilyn Waring**: *Si las mujeres contaran*

16 de Juny

Una mirada des de l'ecologia

Professora: **Amaranta Herrero Cabrejas**

A partir del text de **María Puig de la Bellacasa**: *Pensar con cuidado*

15a edició

octubre de 2021 - juliol de 2022

97 alumnes inscrits/es

(una part important vinculats/des directament amb entitats d'àmbit local)

Coordinació: **Maria FREIXANET**

15 hores lectives

Aquesta edició del curs de lectures de teoria política feminista es construeix al voltant de la pregunta “què és el gènere” i com ha mutat aquest concepte; una categoria que ha estat fonamental per al pensament feminista occidental, i que actualment és motiu de confusió i controvèrsia.

A partir de la lectura i l'anàlisi d'una selecció de textos, es treballarà la temàtica i ens preguntarem sobre com ha utilitzat la categoria “Gènere” cadascuna de les autores

6 d'Octubre

Repàs històric del concepte.

Text: *Género: debates feministas en torno a una categoría (2000)*

A càrrec de: **Maria José Guerra Palmero**

3 de Novembre

Simone de Beauvoir.

Text: *El segundo sexo (1949)*

A càrrec de: **Cristina Sanchez Muñoz**

1 de desembre

Kate Millet.

Text: *Política sexual (1970)*

A càrrec de: **Rosa Cobo**

(Aquest és un curs amb programació de curs acadèmic octubre – juliol; per tant, la segona part d'aquest curs formarà part de la memòria 2022).

SEMINARIS

XX Seminari Ciutats i Persones Eines municipals per a una política pública feminista

Coordinació: Maria FREIXANET

21 d'octubre

Programa

Benvinguda

Alba Barnusell, diputada delegada per les Polítiques d'Igualtat de la Diputació de Barcelona

Gabriel Colomé, director de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials

Primera conversa:

Sobre l'organització de les polítiques d'igualtat municipals

Mònica Gelambí Torrell, directora d'Atena Gender Consulting

Eva Alfama Guillén, investigadora i consultora externa

Segona conversa:

Sobre els pressupostos amb enfocament de gènere

Yolanda Jubeto Ruiz, doctora en Economia per la Universidad del País Vasco

Mònica Gil Junquero, doctora en Estudis de Gènere per la Universitat de València

Tercera conversa:

Sobre el coneixement i la comunicació

Maria de la Fuente Vázquez, *doctora en Ciència Política per la Universitat Autònoma de Barcelona*

Isabel Muntané Rodríguez, *codirectora del Màster i Postgrau de Gènere i Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona*

Quarta conversa:

Sobre la participació de les dones

Natalia Paleo Mosquera, *professora de Ciència Política de la Universidade de Santiago de Compostela*

Alba Alonso Álvarez, *professora de Ciència Política de la Universidade de Santiago de Compostela*

Debat i tancament del Seminari

19 de novembre

Endreçant juntes els reptes

Trobada de retorn amb tècniques i polítiques d'igualtat

Mònica Gelambí Torrell, *directora d'Atena Gender Consulting*

Maria Freixanet Mateo, *coordinadora de la Línia de treball "Gènere i política" de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials*

Balanç i reptes		Assumpció de responsabilitat	Precarietat de recursos: falten mans i temps
		Existència organisme d'igualtat	Enorme heterogeneïtat entre municipis
		Marc normatiu consolidat	Assentar la transversalitat
		Salt formatiu: expertesa tècnica	Tensió burocratització - politització
		Disposició d'instruments i eines	Debats per resoldre
		Experiència acumulada	Com afrontar el repte interseccional
		Desplegament territorial	Millores en la participació / relació activisme
		Salt en l'agenda	Ser prioritat

Els resultats d'aquest treball s'han publicat com a material de recerca dins la web de l'ICPS, i també es publicaran durant 2022 dins les col·leccions pròpies de la Diputació de Barcelona.

El seminari es va celebrar telemàticament, amb un màxim de **de 78 persones** connectades a la sessió del 21 d'octubre, i un màxim de **25 persones connectades** a la sessió del 19 de novembre, de les quals una part significativa procedents d'ajuntaments i d'altres ens locals o entitats que desenvolupen la seva tasca dins del món local.

Aquest projecte compta amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona i de la Diputació de Barcelona.

Podeu visualitzar l'acte [clicant aquí](#)

MÀSTERS (UAB)

MÀSTER EN MARKETING POLÍTIC: ESTRATÈGIES I COMUNICACIÓ POLÍTICA

El Màster té un innovador programa acadèmic que combina teoria amb tallers pràctics, i que ofereix una visió integral del fet polític, des de la concepció d'un partit a la governança institucional.

Una proposta interdisciplinària, internacional i rigorosa que aprofundeix en l'estudi i la pràctica per formar els i les polítics i assessors i assessores del futur.

El Màster, un estudi propi de la UAB amb 80 crèdits ECTS, que es desenvolupa al llarg de dos anys. El primer any es du a terme la part acadèmica amb 89 sessions docents (classes i tallers pràctics) de quatre hores que imparteixen 68 professors i professors. El mínim que la UAB considera per la categoria de Màster Propi és de 60 crèdits. El requisit indispensable per poder matricular-se al Màster és ser graduat o llicenciat.

El programa docent del Màster està estructurat en 5 mòduls, amb onze submòduls, que ofereixen un complet recorregut per tots els aspectes de la política, des de l'anàlisi a la gestió institucional:

- Mòdul Anàlisi: 10 crèdits ecta
  - Estratègies electorals
  - Enquestes
- Mòdul Actors: 10 crèdits ecta
  - Escenaris electorals
  - Actors en la política
- Mòdul Comunicació: 10 crèdits ecta
  - Organització de la comunicació
  - Discurs polític
  - Política i mitjans de comunicació
- Mòdul Campanyes: 10 crèdits ecta
  - Campanyes
  - Política i Imatge
- Mòdul Institucional: 10 crèdits ecta
  - Govern Relacional
  - Gestió de la comunicació en el govern

Dins de la docència també hi ha planificades 13 visites a partits amb representació al Parlament de Catalunya i visites a institucions com el Parlament, la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i la subdelegació de Govern, entre d'altres.

El segon any es destina a les pràctiques curriculars obligatòries (15 crèdits) i el Treball de Fi de Màster (15 crèdits). Les pràctiques es realitzen a consultores, partits polítics i institucions amb les quals l'ICPS estableix convenis de col.laboració.

En la 18ena edició del Màster es van matricular 8 alumnes de màster, dels quals el 37,5% són de fora de Catalunya: els estudiants són de la resta d'Espanya i de Llatinoamèrica. A la 19ena edició, amb un total de 7 alumnes de Màster matriculats, aquest percentatge puja a 40%.

El curs acadèmic es du a terme d'octubre a octubre, i la propera edició, la vintena edició de Màster obrirà l'aula l'octubre del 2022.

El claustre del Màster està compost per 68 docents, entre els que trobem acadèmiques i acadèmics de diverses universitats catalanes, espanyoles i llatinoamericanes, consultors i consultores reconegudes i càrrecs polítics en actiu.

El Màster en Màrketin Polític: Estratègies i Comunicació Política, arriba enguany, en aquest 2021, a la 19ena edició, la qual cosa el converteix en el més antic i amb més reconeixement de tot l'Estat.

La barreja entre docència i professionalitat, al comptar al seu claustre amb polítics i consultors de primera línia així com catedràtics i doctors en ciència política i comunicació, el converteixen en un referent.

Partint de que l'externalització de la comunicació i de l'assessoria política és el camí cap a la professionalització, el Màster ofereix les solucions que consoliden aquesta nova cultura professional i la nova manera de fer política.

El Màster en Màrketin Polític és un referent en la inserció laboral. De la nostra aula han sortit polítiques i polítics, consultores i assessors, que ara mateix són qui estan dirigint partits, campanyes electorals d'èxit i assessorant governs.

[18a edició curs 2020-2022](#)

14 de gener - 29 d'octubre de 2021 (finalització de la part presencial)

Director: **Gabriel Colomé**, Universitat Autònoma de Barcelona

7 estudiants matriculats

2 estudiants matriculats a 13a edició PACP que van fer el pas al 18MMP

3 estudiants matriculats a 14a edició PCPI que van fer el pas al 18MMP

[19a edició curs 2021-2023](#)

30 d'octubre de 2021 de 2021 - 21 d'octubre de 2022 (inici de la part presencial)

Director: **Gabriel Colomé**, Universitat Autònoma de Barcelona

7 estudiants matriculats

informació addicional

www.icps.cat/docencia/masters/mmp-master-en-marketing-politic

DIPLOMATURES DE POSTGRAU (UAB)

Tant el Postgrau en Anàlisi i Comunicació Política com el Postgrau en Comunicació Política i Institucional són estudis continguts al Màster en Màrqueting Polític.

Tots dos postgraus cursen 3 dels cinc mòduls del Màster i atorguen 35 crèdits, 30 corresponents als mòduls de docència i 5 de la Memòria de Postgrau, indispensable per l'obtenció del títol.

Per poder optar a una plaça dels postgraus no cal ser llicenciat o graduat. Aquests cursos estan oberts, també, a professionals en actiu que vulguin completar o ampliar la seva formació.

És molt freqüent que els alumnes que comencen pel Postgrau amplïïn la seva matrícula i estudis i finalitzin el Màster, ja que al ser estudis continguts estan compartint aules, experiències, debats i tallers amb els estudiants de màster. En més del 65% de les ocasions els estudiants de postgrau, tant el d'anàlisi com el d'institucional, acaben cursant el mestratge sencer.

La missió del programa és aconseguir que els i les professionals formades en aquesta disciplina estiguin plenament preparades per cobrir les necessitats que exigeix la pràctica de la política, tant a nivell personal com en formació política, que veu en l'externalització de l'assessoria i comunicació política, fins ara gestionades des dels centres polítics, el camí per a la professionalització de la funció política.

POSTGRAU EN ANÀLISI I COMUNICACIÓ POLÍTICA

El Postgrau en Anàlisi i Comunicació Política ofereix una preparació específica en anàlisis, actors que intervenen a la política i comunicació. S'adreça a llicenciats i llicenciades en ciències polítiques, sociologia, ciències de la informació i ciències socials, així com a professionals en exercici actiu que vulguin adquirir noves competències per desenvolupar la seva activitat dins el

camp de l'assessoria política.

Director: **Gabriel Colomé** Universitat Autònoma de Barcelona

- Mòdul Anàlisi: 10 crèdits ects
  - Estratègies electorals
  - Enquestes
- Mòdul Actors: 10 crèdits ects
  - Escenaris electorals
  - Actors en la política
- Mòdul Comunicació: 10 crèdits ects
  - Organització de la comunicació
  - Discurs polític
  - Política i mitjans de comunicació

13a edició curs 2020-2021

4 estudiants matriculats
2 dels quals van completar el pas al màster

14a edició curs 2021 – 2022

4 estudiants matriculats
(dels quals 3 han expressat la seva voluntat de passar a 19MMP, però encara no han fet el pas)

POSTGRAU EN COMUNICACIÓ POLÍTICA I INSTITUCIONAL

El Postgrau en Comunicació Política i Institucional ofereix formació específica en comunicació, disseny de campanyes polítiques i governança.

A l'igual que l'altre postgrau són estudis oberts a llicenciats però també a professionals de la política, la governança i la gestió institucional que vulguin adquirir noves competències per desenvolupar la seva activitat professional.

Director: **Gabriel Colomé** Universitat Autònoma de Barcelona

- Mòdul Comunicació: 10 crèdits ects
  - Organització de la comunicació
  - Discurs polític
  - Política i mitjans de comunicació
- Mòdul Campanyes: 10 crèdits ects
  - Campanyes
  - Política i Imatge
- Mòdul Institucional: 10 crèdits ects
  - Govern Relacional
  - Gestió de la comunicació en el govern

14a edició curs 2021

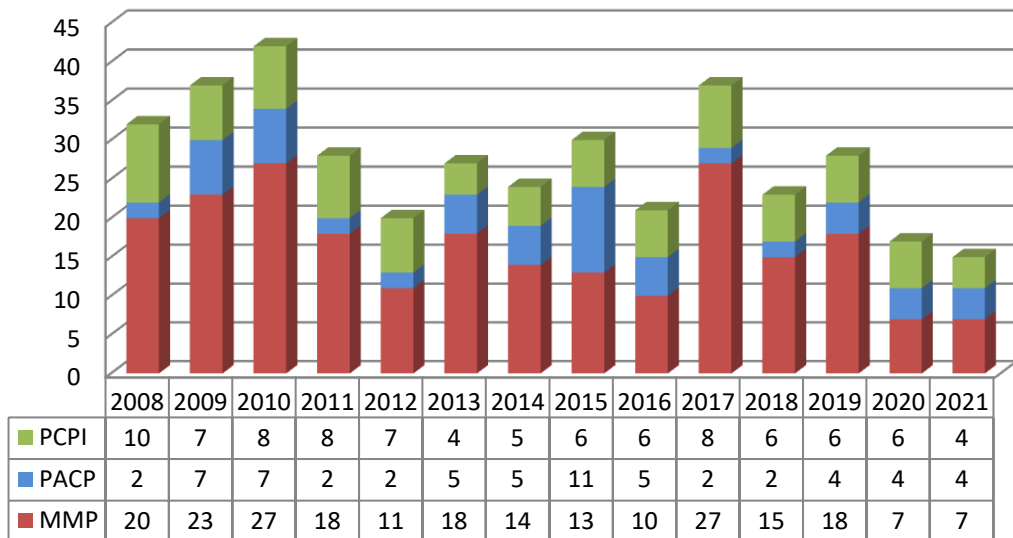
4 estudiants matriculats

15a edició curs 2022

2 estudiants preinscrits (pendents de formalitzar matrícula)

Històric Matrícules MMP-PACP-PCPI

DI

DIFUSIÓ

CONFERÈNCIES I SESSIONS

25 de gener

Sessió

El futur de la presidència Biden

A càrrec de:

César MARTÍNEZ, *consultor polític resident als EUA*

Poi MORILLAS, *director de CIDOB*

Presentació i moderació:

Gabriel COLOMÉ, *director acadèmic de l'ICPS*

Jordi PACHECO, *degà del COLPIS*

En col·laboració amb el Col·legi de Professionals de la Ciència Política i la Sociologia de Catalunya; i CIDOB, Centre For International Affairs.

L'acte es realitzà telemàticament amb un màxim de 100 persones connectades. Podeu visualitzar l'acte [clicant aquí](#).

12 de febrer

Conferència
[Crimen y sociedad. Casos reales](#)

A càrrec de:

Cristina MANRESA, *comissària del Cos dels Mossos d'Esquadra*

Ernesto MALLO, *escriptor, dramaturg i periodista*

Presentació i moderació:

Gabriel COLOMÉ, *director acadèmic de l'ICPS*

L'acte es realitzà a l'Auditori del Patí Manning amb l'assistència d'unes 35 persones.

9 de juny

Presentació dels llibres
“El fill del xofer” i “Quan tot ens semblava possible”

Amb les participacions de:

Jordi AMAT, *escriptor, filòleg i crític literari. Autor de “El fill del xofer”.*

Isidre MOLAS, *catedràtic emèrit de Dret Constitucional. Autor de “Quan tot ens semblava possible”.*

Presentació i moderació:

Oriol BARTOMEUS, *professor de Ciència Política de la UAB*

L'acte fou organitzat conjuntament per Eumo Editorial i l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS), i es realitzà a l'Auditori del Patí Manning amb l'assistència d'unes 35 persones.

23 de setembre Jornada
[Geopolítica Post Afganistan](#)

Programa

Presentació

Anna BALLETBÓ, presidenta, Fundació Internacional Olof Palme
Gabriel COLOMÉ, director acadèmic, Institut de Ciències Polítiques i Socials

Canvi d'era: el Món després d'Afganistan

Ana BALLESTEROS, investigadora associada, CIDOB
Camilo VILLARIÑO, diplomàtic
Moderador:
Gabriel COLOMÉ, director acadèmic, ICPS

Geopolítica i Drets Humans

Xavier MAS DE XAXÀS, corresponsal diplomàtic de La Vanguardia
Manuel MONTOBBIO, ambaixador d'Espanya al Consell d'Europa
Moderador:
Pol MORILLAS, director, CIDOB

Moderns i post moderns: implicacions Afganistan en defensa

Mariano MARZO, Càtedra UB Fundació Repsol en Transició Energètica
Luis Andrés BÁRCENAS, Tinent Coronel
Moderadora:
Anna BALLETBÒ, presidenta, FIOP

Cloenda

Miguel Ángel BALLESTEROS, director, Seguridad Nacional, Presidencia del Gobierno de España

L'acte fou organitzat conjuntament per la Fundació Olof Palme i l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS), i es realitzà al Pati Llimona amb l'assistència d'unes 30 persones.

26 d'octubre

Conferència

[Amb la globalització, encara li podem dir “democràcia”?](#)

A càrrec de:

Josep Mª COLOMER, *membre de l'Academia Europea; i soci vitalici de l'Asociación Americana de Ciencia Política*

Presentació i moderació:

Joan BOTELLA, *catedràtic emèrit de Ciència Política, UAB*

L'acte fou organitzat conjuntament per l'Editorial Anagrama i l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS), i es realitzà a la Seu de l'ICPS amb l'assistència d'unes 30 persones.

Podeu visualitzar l'acte [clicant aquí](#)

**XIIIè Seminari sobre Populisme, Xenofobia, conflicte i Comunicació
França davant del mirall**

18 d'octubre

Programa

Presentació

Anna Balletbó, *presidenta de la Fundació Internacional Olof Palme*

Pau Solanilla, *director de la Fundació Rafael Campalans*

Gabriel Colomé, *director de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials*

Josep Mª Carbonell, *degà de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals, Blanquerna-URL*

Convidat especial

Pascal Perrineau, *president de l'Institut d'Estudis Polítics - Science Po*

Taula rodona: *"El repte de les eleccions franceses"*

Onno Seroo, *director del Grau en Relacions Internacionals*

Xavier Casals, *professor de la Universitat Ramon Llull*

Lurdes Vidal, *directora de l'Àrea del Món Àrab i Mediterrani del IEMed*

Umut Ozkirimli, *professor de la Universitat Ramon Llull*

Máriam Bazquán, *professora de Ciències Polítiques de la Universidad Autónoma de Madrid*

Pere Vilanova, *professor de Ciències Polítiques de la Universitat de Barcelona*

Organitzat conjuntament entre la Fundació Internacional Olof Palme, la Fundació Rafael Campalans i l'Institut de Ciències Polítiques i Socials. Amb la col·laboració de Blanquerna – Universitat Ramon Llull i l'Institut Europeu de la Mediterrània, i el patronatge de la Diputació de Barcelona.

JORNADES D'ANÀLISI DE RESULTATS ELECTORALS

18 de febrer

Eleccions al Parlament de Catalunya 2021. Debat postelectoral

Amb les intervencions de:

Oriol MOLAS, *sociòleg i director general de GAPS*

Àngels PONT, *directora general de GESOP*

Narciso MICHAVILA, *president de GAD3*

Presentació i moderació a càrrec de:

Gabriel COLOMÉ, *director acadèmic de l'ICPS*

Jordi PACHECO, *degà del COLPIS*

DEBAT POSTELECTORAL
ELECCIONS AL PARLAMENT
DE CATALUNYA 14F

AMB

ORIOl MOLAS
SOCIÒLEG, CONSULTOR D'ESTRATÈGIA EN
CAMPANYES ELECTORALS I DG DE GAPS

ÀNGELS PONT
DIRECTORA GENERAL DEL GESOP

NARCISO MICHAVILA
PRESIDENT DE LA CONSULTORA
D'INVESTIGACIÓ GAD3

DIJOUS
18/02/21 a les 18.30h
A TRAVÉS DE LA
PLATAFORMA ZOOM

INSCRIPCIÓ OBLIGATÒRIA
EN AQUEST ENLLAÇ
<http://bit.ly/DebatEleccionsCAT>

Col·legi de Professionals de
la Ciència Política i de la
Sociologia de Catalunya

Col·legi de Professionals de
la Ciència Política i de la
Sociologia de Catalunya

En col·laboració amb el Col·legi de Professionals de la Ciència Política i la Sociologia de Catalunya.

La sessió es realitzà telemàticament amb la connexió d'unes 80 persones. Podeu visualitzar l'acte [clicant aquí](#)

5 de maig

Eleccions a la Comunitat de Madrid 2021. Anàlisi dels resultats

Amb les intervencions de:

Astrid BARRIO, *professora de Ciència Política, UV*

Oriol BARTOMEUS, *professor de Ciència Política, UAB*

Joan LÓPEZ ALEGRE, *CEO de Strategycomm*

Presentació i moderació a càrrec de:

Gabriel COLOMÉ, *director acadèmic de l'ICPS*

The image shows a Zoom meeting interface. On the left is a presentation slide with the following content:

- ICPS logo at the top.
- A red flag with seven white stars.
- ANÀLISI DELS RESULTATS
ELECCIONS A LA COMUNITAT DE MADRID 2021
- AMB LES INTERVENCIIONS DE
Astrid Barrio, *professora de Ciència Política i de l'Administració de la UV*
Oriol Bartomeus, *professor de Ciència Política i de l'Administració de la UAB*
Joan López Alegre, *CEO de Strategycomm*
- MODERA LA SESSIÓ
Gabriel Colomé, *director de l'ICPS*
- Dimarts, 5 de maig de 2021
18:30 hores
La sessió es durà a terme telemàticament mitjançant la plataforma ZOOM
- És imprescindible la inscripció prèvia mitjançant la següent
- BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ
- Amb el suport de:
UBB Diputació Barcelona

On the right, there are three video thumbnails showing participants: a woman with glasses, a man with glasses, and another man with glasses.

La sessió es realitzà telemàticament amb la connexió d'unes 65 persones
Podeu visualitzar l'acte [cllicant aquí](#)

20 de setembre

Eleccions al Bundestag 2021: Què passarà després de l'era Merkel?

Amb les intervencions de:

Karin JANKER, corresponsal de Süddeutsche Zeitung

Reinhard SPIEGELHAUER, corresponsal de ARD, Hessischer Rundfunk

Presentació i moderació a càrrec de:

Gemma SAURA, periodista de La Vanguardia

En col·laboració amb el Col·legi de Professionals de la Ciència Política i la Sociologia de Catalunya, i el Consolat General de la República Federal d'Alemanya, i el suport de l'Oficina del Parlament Europeu a Barcelona.

La sessió es realitzà telemàticament amb la connexió d'unes 100 persones.

29 de setembre

[L'era post-Merkel: repercussions per Alemanya i la Unió Europea](#)

Amb les intervencions de:

Klaus-Jürgen NAGEL, *professor de Ciència Política, UPF*

Carme COLOMINA, *periodista del Diari ARA*

Máriam MARTÍNEZ BASCUÑÁN, *professora de Ciència Política, UAM*

Presentació i moderació a càrrec de:

Pol MORILLAS, *director del CIDOB*

Jordi PACHECO, *degà del COLPIS*

En col·laboració amb el Col·legi de Professionals de la Ciència Política i la Sociologia de Catalunya, i el CIDOB Internacional.

La sessió es realitzà presencialment a la Seu del CIDOB Internacional amb l'assistència d'unes 40 persones.

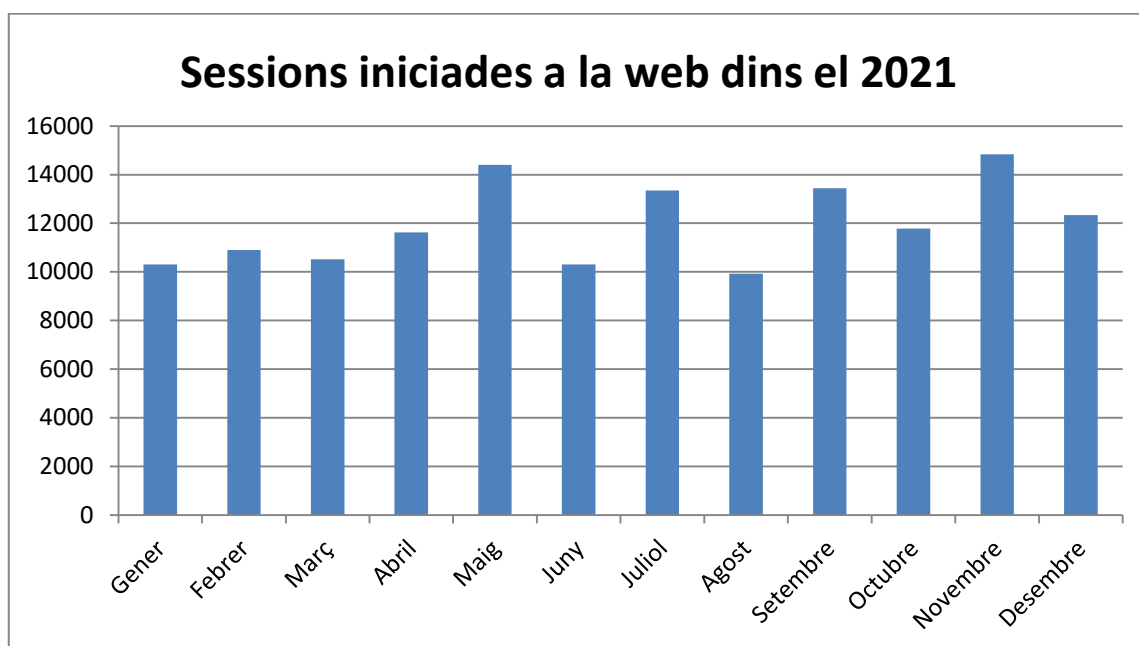
Podeu visualitzar l'acte [clificant aquí](#)

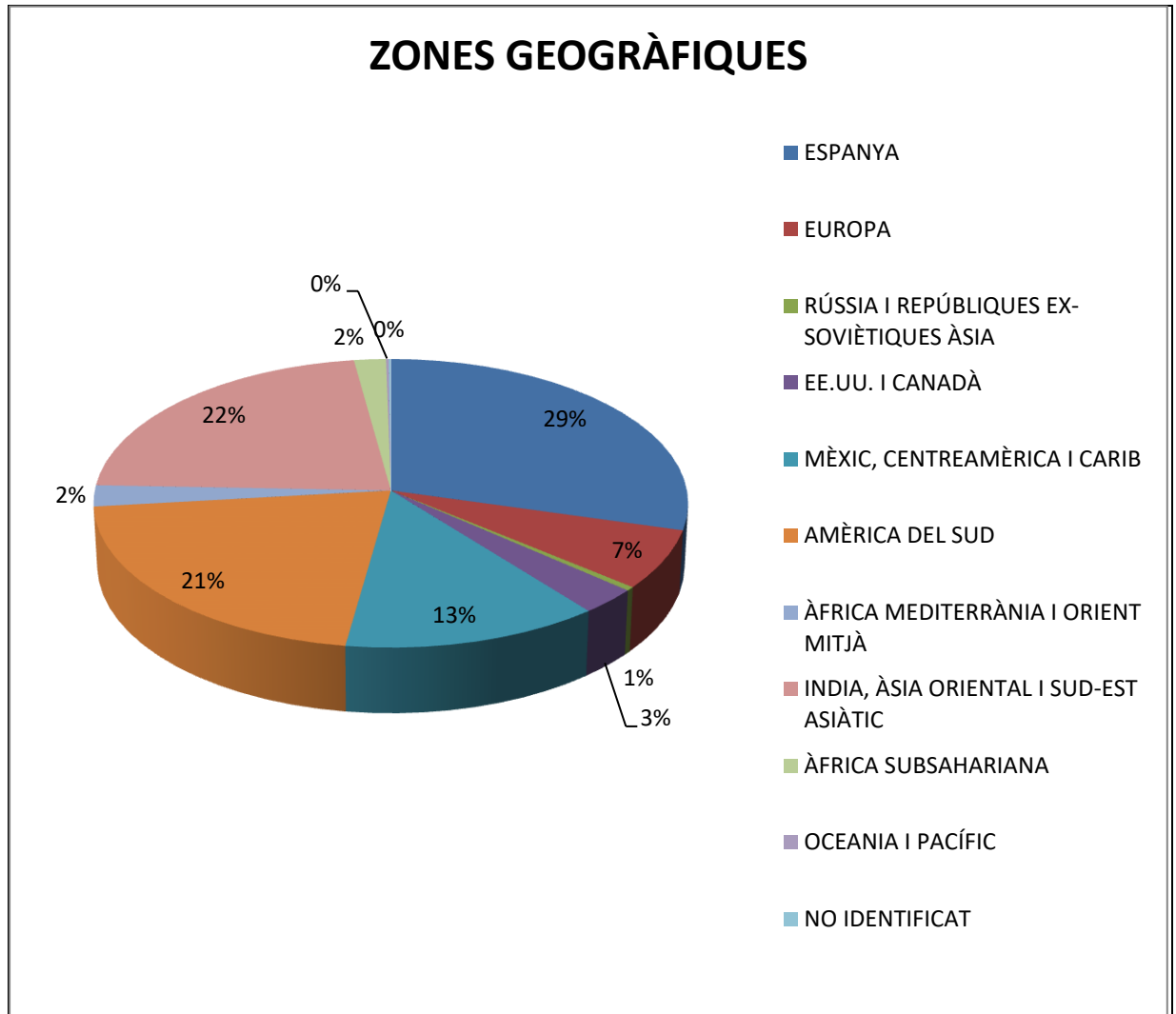
VI. WEB I XARXES SOCIALS

WEB

El nombre total de sessions iniciades efectuades al web de l'ICPS de l'1 de gener al 31 de desembre de 2021 ha estat de **226.122**, distribuïdes mensualment de la següent manera:

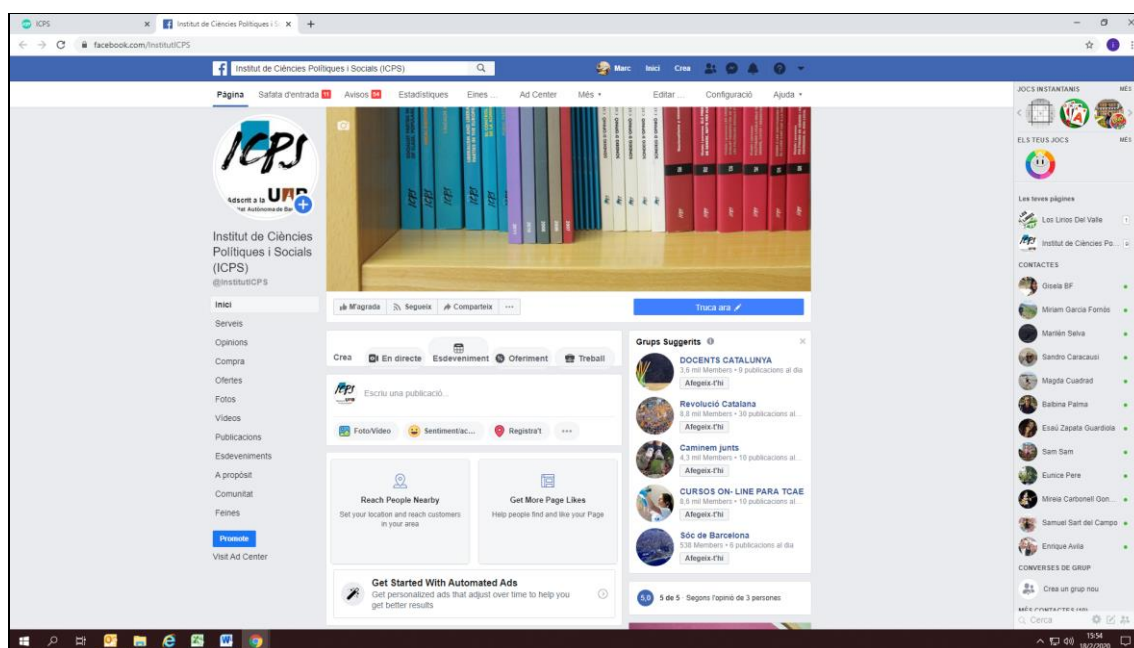
Mes	Sessions
Gener	6.985
Febre	10.273
Març	10.751
Abril	11.216
Maig	12.842
Juny	9.054
Juliol	7.060
Agost	6.039
Setembre	9.265
Octubre	11.922
Novembre	13.235
Desembre	12.335

XARXES SOCIALS

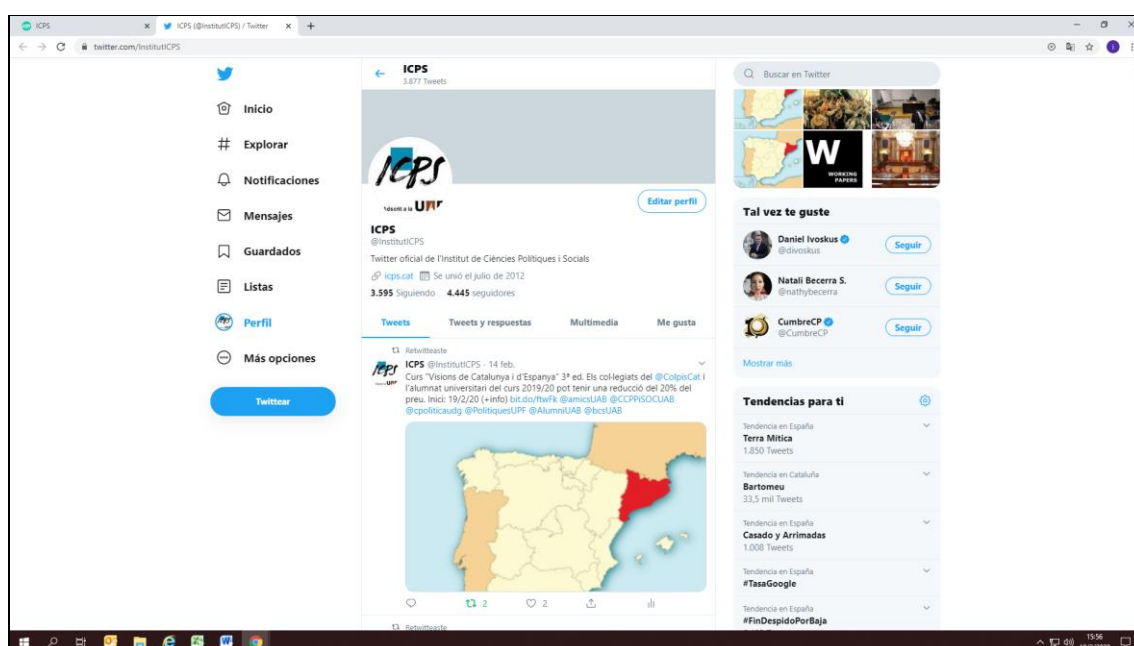
- **Facebook**

A data de 31 de desembre de 2021 s'han comptabilitzat 1.452 seguidors del perfil que l'ICPS té en aquesta xarxa social.

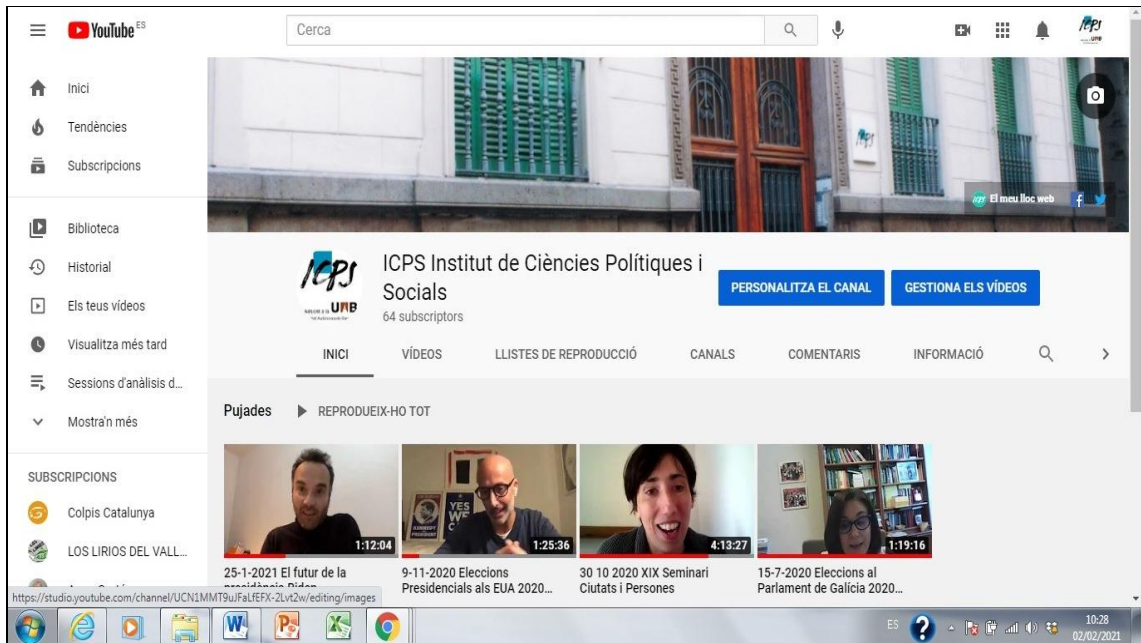
- **Twitter**

A data de 31 de desembre de 2021 s'han comptabilitzat 5.755 seguidors del perfil que l'ICPS té en aquesta xarxa social.

- **Youtube**

A data de 31 de desembre de 2021 s'han comptabilitzat 93 subscripcions i 877 visualitzacions del contingut del Canal Youtube que de l'ICPS.

VII. RELACIONS INSTITUCIONALS

CONVENIS DE COL-LABORACIÓ SIGNATS AMB ALTRES INSTITUCIONS

- **L'ICPS ha signat, durant l'exercici 2021, i amb el període de vigència del curs acadèmic, diferents convenis de col·laboració sense contingut econòmic amb institucions i entitats per a la realització de pràctiques dels estudis de Màster en Marketing Polític (MMP), amb:**
  - Formacions polítiques:
    - Catalunya en Comú
    - Partit Demòcrata de Catalunya
    - JuntsxCat
  - Consultories polítiques:
    - Naveler
    - Public Affairs Experts (4 alumnes/as)
    - Political Victory Group (3 alumnes/as)
    - Taktikom
    - Grial Consulting
  - Empreses:
    - Legaltech
    - Compensach
    - Sinergia Value
    - Iberred Solutions
    - Ogresian Partners
  - Institucions:
    - Ajuntament de Barcelona
    - Ajuntament de Cerdanyola del Vallès
    - Fundació Olof Palme
    - Fundación Bahía Almeriport

- **L'ICPS ha signat, durant l'exercici 2021, diferents convenis de col·laboració amb les institucions i entitats següents:**
  - El departament de Ciència Política i Dret Públic de la Universitat Autònoma de Barcelona per a la realització de pràctiques acadèmiques externes en entitats col·laboradores, curs 2020/2021. Sense contingut econòmic.
  - El departament de Ciència Política i Dret Públic de la Universitat Autònoma de Barcelona per a la realització de pràctiques acadèmiques externes en entitats col·laboradores, curs 2021/2022. Sense contingut econòmic.

- Actualització del conveni sobre l'assumpció de funcions d'assistència en la gestió econòmica local (ASGEL) per la Diputació de Barcelona.

L'ICPS té convenis signats, amb anterioritat al 2021, amb d'altres institucions que continuen vigents:

- ✓ Acord de cessió de dades del Sondeig d'Opinió Política de Catalunya a l'associació IQ.
- ✓ Conveni amb el Col·legi de Professionals de la Ciència Política i la Sociologia de Catalunya.
- ✓ Conveni amb l'Associació d'Amics de la UAB.
- ✓ Conveni amb la Universidad de Granada, referent al MMP.
- ✓ Conveni amb la Universidad de Santiago, referent al MMP.
- ✓ Conveni amb la Universitat de Salamanca.
- ✓ Conveni amb la Universitat Internacional de València.

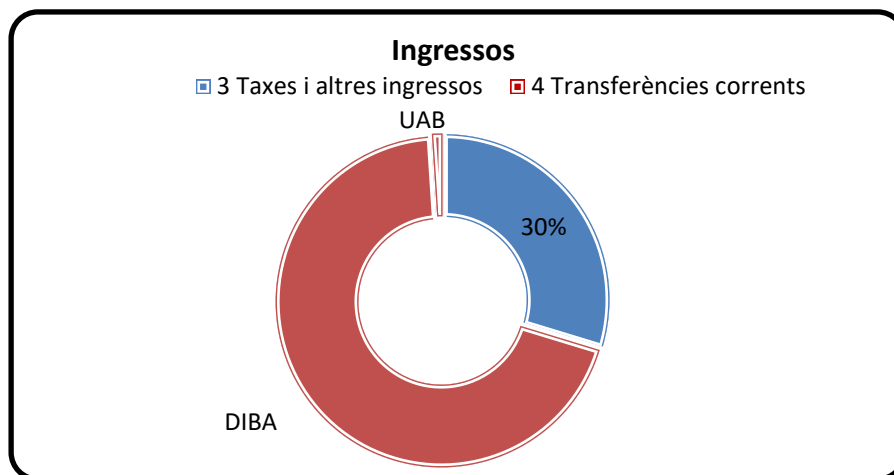

VIII. INFORMACIÓ ECONÒMICA

INGRESSOS 2021

Capítol pressupostari

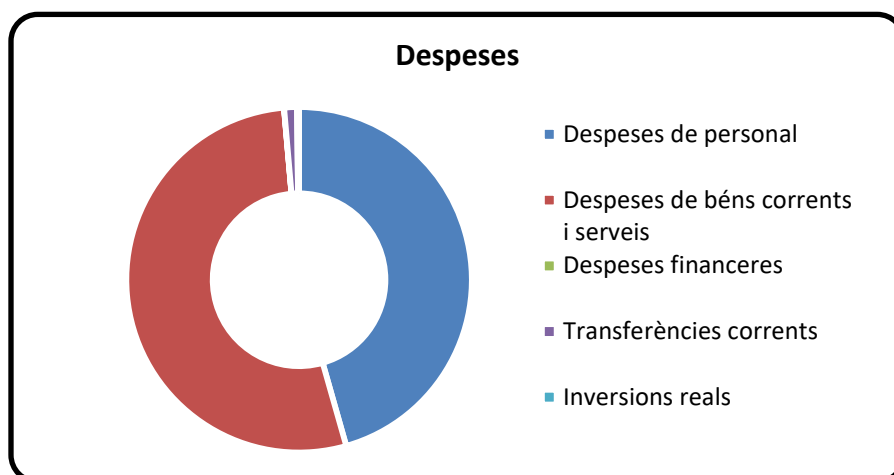
3 Taxes i altres ingressos	150.112,00
4 Transferències corrents	355.196,00
Total d'ingressos	505.308,00

DESPESES 2021

Capítol pressupostari

1 Despeses de personal	187.551,57
2 Despeses de béns corrents i serveis	218.017,66
3 Despeses financeres	78,45
4 Transferències corrents	4.875,00
5 Inversions reals	806,71
Total de despeses	411.329,39

Resultat pressupostari de l'exercici: .....+122.886,90€
 Ajustos: .....0€
 Resultat pressupostari ajustat: .....+122.886,90€

www.icps.cat